

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, poi leta 12 K in za četrti leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se posilja na: Upravljanje „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlja do odgovoda. — Udej „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravljanje: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat K 1.80. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanka“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezaprtje reklamacije so poštine proste.

Regent — brat in prijatelj kmeta.

Minul je regentov obisk v Hrvatski in Sloveniji, vendar vladarjev nastop, njegova neprisiljena prijaznost in ljubezljivost so vzbudile med narodom ljubezen in vdanost do našega kraljeviča. Regentov poset je osobito nas obmejne Slovence potrdil v veri in prepričanju, da se je mudil na teh tleh sto in stolnih narodnostnih bojev vladar, ki je nam brat glede narodnosti, jezika in tudi po rojstvu.

So nas obiskovali v stari Avstriji vladarji, ki so nam bili naravnost sovražni v narodnem oziru kot Nemci, ki so govorili vse druge evropske jezike, samo nobenega slovanskega ne in so se smatrali vsled plemenitega rojstva kot pravcati bogovi, katerim se je zdelo pod čast, da bi občevali s kmetskim narodom, kakor je ravno naš slovenski.

Vsakega pa, ki je imel čast, da je izmenjal za časa obiska z regentom paž besed, je ganila vladarjeva bratska, domača — jugoslovanska beseda. Kraljevič Aleksander je stal med našimi obmejnimi Slovenci kot vzor narodnosti. Zanimal se je za naše narodnosti boje, predvsem pa je kazal sočutje z ubogimi žrtvami, katere je vlačila stara Avstrija po nebovjšči krivljeni po ječah in zaporih.

Predvsem pa je naša kmetska Jugoslavija lahko ponosna, da ima vladarja, katerega praded je bil priprsto navaden kmet. Torej tudi po svojem rojstvu nas ne nadkriluje naš kraljevič po takozvanimi žlahnimi krvimi, ampak so izšli njegovi predniki kot zeli jugoslovanski rod iz kmetske krv in kmetske hiše. Naši kmetski državi načeljuje vladar kmetske krv, to dejstvo bodi v ponos tudi našemu slovenskemu kmetu.

Ko se je mudil naš kraljevič v Hrvatski in v Sloveniji, je dokazal pri vsaki priliki, da mu je naj-

ljubše bivanje in občevanje s priprostim kmetskim narodom. V Zagrebu je sprejel odposlanstvo kmetrov, se z njimi razgovarjal, jedel in pil. Hrvatski odposlanec-kmetje so bili do solz ginjeni vsled regentove naklonjenosti, ljubezni ter zanimanja ravno za usodo hrvatskega kmeta.

V Ljubljani ga je pozdravila kmetska svatba, mu ponudila čašo vina in kos pogače v cvetju. Regent je vse po kmetski navadi ponujeno hvaležno sprejel in se razgovarjal s kmetskimi svatimi.

Kratko in malo, naš mladostni vladar je dokazal javno pred narodom, da se dobro zaveda, da je temelj naše države ravno jugoslovanski kmet, radi tega je sprejemal regent kmetske odposlanice prisrčno, kazaje zanimanje za dobrobit glavnih opore Jugoslavije — kmetskega stanu.

Slovenija in še naši obmejni kraji so imeli čast, da so pozdravili in sprejeli v svoji sredini vladarja, ki nam je vzgled prave narodne zavesti, brat po jeziku in rojstvu. Vsled teh čednosti, ki dičijo in odlikujejo našega regenta, pa je on sam tudi neprisiljeno pokazal, da je in bo njegov vladarski cilj: dobrobit kmetskega jugoslovanskega naroda.

Nam vsem pa regent sicer kratki obisk ne sme biti samo pena trenutnega navdušenja in ljubezni do milega nam vladarja, ampak se mora v naša srca poglobiti za vedno zavest, da posedamo Jugoslovani vladarja — vsestransko preizkušenega brata, ki bo živel, deloval ter vladal z narodom in za boljšo bodočnost naroda. Ta naša zavest do vsestranske čednosti, bratskega in za narodovo dobrobit delavnega vladarja bo pa v nas vkorinila udanost, neomajeno zvestobo in pokorščino našemu Aleksandru, katerega nam naj Bog živi ter ohrani.

Na orlovskega tabor v Maribor!

Naše ljudstvo komaj čaka, da se udeleži orlovskega tabora v Mariboru. Vsepovsod velikansko zanimanje in navdušenje! Poprašujejo, kako bo na taboru, v skribi so si, če morebiti ne bodo dobili stanovanj, kako bo s prehrano itd. Pa brez skribi! V Ljubljani in v Mariboru živahno delujeta pripravljalna odbora z mnogimi odseki, ki so že večinoma vse potrebno oskrbeli, da bo ljudstvo zlasti glede vožnje, stanovanj in prehrane našlo vse pripravljeno.

1. Voznja v Maribor.

Vsi, ki imajo izkaznice za 20 K in vsi organizirani imajo pravico do polovične voznine. Vozili bodo posebni vlaki. A polovične karte veljavajo tudi na vseh drugih vlakih od 25. julija do 7. avgusta.

2. Stanovanja.

Kdor želi imeti posebej prenočišče v sobi, mora to posebej naznaniti do 15. julija Pisarni I. slovenskega orlovskega tabora v Mariboru. Cene bodo za posamezne postelje 6—20 K. Ker pa je število postelj zaradi pomanjkanja stanovanj zelo omejeno, se bo večina morala zadovoljiti s skupnimi prenočišči. Skupna prenočišča po raznih šolah in zavodih bodo brezplačna za vse, ki imajo vsaj izkaznico za 20 K in organizirani za 10 K. Tudi ženske dobe skupna stanovanja. V skupnih prenočiščih se boste pač morali zadovoljiti s tem, da boste spali na golih slami. Prinesite pa seboj prti ali odoje oz. koc, na vsak dan brisačo, glavnik, milo. Skupna prenočišča dobijo le tisti, ki si vsaj do 15. julija zagotovijo izkaznice. Kdor more, naj si priskrbi stanovanje pri kakem znancu v Mariboru, da ostane v skupnih prenočiščih tem več prostora na razpolago. Udeleženci iz mariborske okolice, ki lahko gredo domu, ne dobijo prenočišča. Orli, Orlice in dijaki so izključeni od prenočišč po hotelih in gostilnah, zanje so določena le skupna prenočišča. Izjeme se ne bodo dovoljevale.

3. Prehrana.

Za organizirane (dijake, Orle, Orlice, organizirane delavce, učitelje) bo stala skupna enotna hrana pri vojnih kuhinjah 20 K na dan (vjutro, opoldne in zvečer). Organizirani, ki dobe skupno hrano pri vojnih kuhinjah, morajo primesti seboj jedilno orodje

(skledico, žlico, nož, villoe). Za vse druge udeležence bo preskrbljena hrana v zadostni meri v mariborskih gostilnah in hotelih. Pripravljalni odbor je že poskrbil, da cene ne bodo previsoke.

4. Dostop k raznim prireditvam.

Na telovadniščuna Teznu bodo: stojšča na zemlji, stojšča na vzvišenem lesenu obru in vzvišeni sedeži na tribunah. Do stojšča na zemlji da pravico že taborska izkaznica in ni treba posebne vstopnice. Stojšča na vzvišenem lesenu obru in sedeži na tribunah se morajo posebej plačati. Cene so: Prvih pet sedežev od zgoraj dol po 30 K, drugih pet vrst po 20 K, stojšča na vzvišenem obru po 5 K. Vstopnice k tekmi (v četrtek 29. in petek, 30. julija): sedeži po 5 K, stojšča po 2 K. Vstopnina za koncert po 30 K, 20 K, 10 K in stojšča 5 K.

Pristop k zborovanju raznih društev bo brezplačen. Jugoslovanska kmetska zveza ima zborovanje v pondeljek 2. avgusta ob 10. uri v kazinu.

5. Taborske izkaznice

po 20 K dobite pri župnih uradih, organizirani pa pri svojih organizacijah. Župni uradi so naprošeni, da prijave zbirajo. Iz mariborske okolice, ki se ne vozijo po železnicu in dobitjo izkaznice po 10 K, naj pošljeno župni uradi prijave v Pisarno I. slov. orlovskega tabora v Mariboru. Drugi župni uradi pošljeno prijave lahko ali v pisarno v Mariboru ali pa v pisarno osrednjega pripravljalnega odbora v Ljubljani, Ljudski dom. Organizirani se morajo prijaviti samo v Ljubljano.

Kratek čas

še nas loči od orlovskega tabora. Zato se požurite in porabite te tri tedne za pridno agitacijo za orlovskega tabora! Te dni je poročal nek gospod, ki je prišel iz Čehoslovaške, kako se tam katoliško prebivalstvo navdušuje za orlovskega tabora v Mariboru. Kljub temu, da bo za nje potovanje precej drag, jih je že zdaj iz Čehoslovaške priglašenih za orlovskega tabor več sto. In mi, domačini, bi ostali hladni? Orlovskega tabora mora pokazati, da je slovenski narod zavedno krščanski narod!

Pomoč poškodovancem potoci.

Toča že dolgo vrsto let ni tako občutno zadela severnih slovenskih krajev, kakor letos dne 26. in 27. julija. Po poročilih, ki smo jih dobili na verodostojnem mestu, je nesreča hujša kot si je kdo predstavlja, ki samo čita o tej uimi.

Najhujje je prizadet del rodotintega Dravskega polja in sicer občine: Rače, Podova, Gorica, Sikole, del Sv. Marijete, Cirkovce, St. Lovrenc in še deli nekaterih drugih občin. V tem okrožju je toča u nicih poljske pridelke popolnoma padala. Padala je suha toča celih 10 minut. A to ni bila navadna toča, to so bili celi kosi ledi. Ljudje so še 3—4 dni po 27. juliju shranjevali kepe ledu, katere so bile sestavljene iz 20—30 točičnih zrnec. Toča je padala s tako silo, da sta pšenica in rž popolnoma sekani. Ne enega zrna ni nikjer. Njive, kjer je bila sejana koruza, so popolnoma gole. Tako lepo je obetalo! A sedaj je uničeno vse! Ljudje obupavajo. Velika draginja vseh kmetskih potrebščin je požrla že skoraj ves prihranjen denar, tudi živili. Ljudje vijojo v obupu roke in se povprašujejo: Kako se bomo preživeli? Da bodo čitatelji imeli nekoliko slike o grozoti neurja, navedemo tele podrobnosti: v občini Gorica je toča pobila 7 kokoši, ki so se nahajale za čas neurja na prostem. Po končanem neurju so ljudje na Dravskem polju našli ubitih večje število zajev. V bolnišnico so pripeljali fanti, ki ga je zadel kos ledu s tako silo na glavo, da mu je ranil črepino. Na mnogih hišah je toča razbila skoro vso strešno opeko. Se celo krompir je uničen na mnogih krajih.

Slovenska kmetska zveza se je obrnila do naših političnih oblasti in do vlade v Ljubljani in Beogradu s prošnjo, naj se hiti ponesrečenem na pomoč. Naša prošnja je našla povsod ugoden odmev. Mariborski okrajni glavar dr. Srečko Lajnšč se je takoj po odhodu regenta Aleksandra podal v spremstvu zastopnika davčne oblasti, finančnega svetnika Novotnyja v občine, kjer je divjalo neurje. Ravnotakno je storil tudi vodja ptujskega okrajnega glavarstva, dr. Pirkmaier.

Za mariborski politični okraj se je storilo sedaj sledi: V najbolj prizadetih občinah (Rače, Podova, Gorica, Sv. Marijete na Dravskem polju, Gradiška, Dobrenje, Na Ranci, Pesnički dvor, del Lajteršberga, Vosek in Grušova) se je takoj ukinilo izterjevanje zemljškega davka. Posestnikom v vseh občinah, ki so prizadeti po toči, se bo odpisal davek, ako takoj naznajo škodo davčni oblasti. Okrajni glavar dr. Lajnšč je dal v Prekmurju takoj nakupiti dva vagona semenske ajde po 6—8 K 1 kg. Ta ajda se bo po lastni nakupni ceni oddajala posestnikom, viničarjem in najemnikom, ki jim je toča uničila pridelke. Za ubožne sloje je okrajni glavar izposlovale 100.000 K podpore, ki se bo razdelila tako, da se bo revnejšim dajalo cenejšo ajdo in živila. Pri okrajnem glavarstvu se je sestavila komisija, ki bo sprejemala prošnje in bo delila ajdo in podporo. V to komisijo pošljajo svoje zastopnike okrajni zastopi mariborski, slovenjebistriški in Šentlenartski. Kakor posnamemo iz pisma, ki nam ga je postal vodja ptujskega okrajnega glavarstva, se ceni škoda v ptujskem okraju na več milijonov kron. O tem je poročal predsednik deželne vlade in prosil, da izposluje pri ministrstvu za prehrano in obravo zemlje podporo za nakup semenskega zrnja, posebno ajde, da zemlja letos ne bo ostala prazna. Ravnatelj odseka za prehrano je obljubil pomoč za prvo najnujnejšo potrebo. Davčna oblast bo tudi v ptujskem okraju odpisala davek tistim posestnikom, ki bodo škodo takoj podrobno naznani. Za posestnike, ki jim je toča prečula streho, je vodja okrajnega glavarstva zasigural cenejšo podporo na primerni ceni. Prepotoval je tudi vse prizadete kraje. Razun tega bodo v ptujskem okraju občinske komisije takoj precenile škodo pri vsakem posamezniku ter bodo ugotovile premoženjske razmere. Na ta način se bo zasiguralo preživljvanje onih ljudi, ki so v sili.

Mariborsko okrajno glavarstvo je izdal na občinska predstojništva ta-le dopis:

Pozivam Vas, da takoj potrebno učrnete in sicer: 1. radi odpisa daveka. Da se lahko davek odpše, napraviti je seznam tistih poljedelcev, katerim se je povzročila škoda. Iz seznama mora biti razvidno: a) ime poškodovanca, b) bivališče (hišna štev.), c) ali je toča, oziroma neurje uničila ves pridelek ali samo en del pridelka. V zadnjem slučaju se morajo navesti številke parcel, katerih kultura so uničene ali poškodovane, nadalje vrsta kulture in koliko žetve se je pričakovalo, koliko odstotkov žetve pa je toča uničila. 2. Nadalje je kmetske opozoriti, da je podpisani urad nabavil s Prekmurja semensko ajdo. Treba je, da občina najnujnejše poroča, koliko semenske ajde potrebuje za vse prizadete v občini. 3. Prehranjevalni urad okrajnega glavarstva je dal za posebno prizadete in uboge poljedelce na razpolago 100.000 K. Opozari se na to občinska predstojništva s povabilom, da naznani semkaj one občane, katerim sta neurje in toča povzročila posebno veliko škodo in ki si vsled pomanjkanja sredstev ne morejo preskrbeti semenske ajde ali drugih semen, ali pa trpe vsled poškodb po toči pomanjkanje."

Pozivamo tem potom vse občinske tände, da takoj naznanijo pristojnemu okrajnemu glavarstvu škodo, povzročeno po toči in neurju in da pri vsem posamezniku na licu mesta ugotovijo, koliko odstotkov pridelkov je uničenih in koliko je treba podporo. Posestnik pa, ki bo zamudil prijavo, bo kriv, če se mu ne bo odpisal davek in ne bo dobil semenskega zrnja.

Slovensko ljudstvo v krajih, katerih ni zadela toča, pa prosimo, da daruje za uboge poštevrečene brate in sestre na Dravskem polju in v Slovenskih goricah. Kdor hitro da, dvakrat da. Denarni prispevki se naj pošljajo na naslov: "Slov. kmetska zveza, Maribor, Cirilova tiskarna." Na odrezek naj vsakdo napiše, da je za poškodovanec po toči. Živila pa se naj pošljejo naravnost na okrajna glavarstva v Mariboru in Ptiju.

Tajništvo Slov. kmetske zvezze v Mariboru.

Politični ogled.

Jugoslavija. O obisku regenta Aleksandra v Hrvatski in Sloveniji so prav lepo pisali tudi beograjski listi. Kraljevič sam se je iz Beograda zahvalil brzjavnim potom hrvatskemu banu ter predsedniku Slovenije za navdušeno prisrčni sprejem. Celi obisk našega vladarja je nad vse ugodno vplival glede utrditve naše države na znotraj, pa udi vsem sednim državam je dokazal, da je SHS kraljevina nekaj nerazdružljivo edinega. Za regentom so se vrnili v Beograd tudi poslanci, začele so se seje na rodne predstavnosti, na katerih se pred vsem obravnavata volilni zakon. Demokrati (liberalci), bodo stavili v parlament predlog, da se uzakoni že znani "kancelparagraf."

Italija. Notranje politične razmere v Italiji so se zadnje dni zelo poostrike. Povsod po Italiji po večjih mestih in tudi po deželi so na dnevnu redu ustaje delavskih mas, ki se doigravajo med prelivanjem krvi ter smrtnimi žrtvami. Tem vstajam pa sledijo štrajki brez konca in kraja. Tudi na Trstu so se že razširili upori italijanskega vojaštva in generalni štrajk. Poslanci v italijanski zbornici ostro grajajo nastop vlade napram Albaniji in glede jadranskega vprašanja. Menda se bodo začela zopet pogajanja med Italijo in Jugoslavijo v svrhu pravnavne glede Reke in Jadrana. Tudi na Reki strašno vre med tamšnjim prebivalstvom, ki je naveličano D'Annunzijeve strahovlade. Iz Albanije bodo pa odnesli Italijani pošteno razbitje glave in sramoto.

Austrija. Nova avstrijska vlada bo sestavljena iz treh glavnih strank. Volitve v avstrijsko narodno skupščino pa bodo 17. oktobra t. l. Po Avstriji, osobito Nižje-Avstrijskem, se zelo širi stavka poljskih delavcev.

Nemčija. Nova nemška vlada, na čelu je drž. kancler in vodja nemškega centra (zdrženih krš. strank) Fehrenbach se je že predstavila novi nemški državnim zbornicam. Nemški finančni minister je sam priznal, da znaša ves dolg Nemčije 265 milijard mark.

Rusija. Boji med russkimi boljševiki in Poljakim se nadaljujejo. Poljakom se godi slaba, ker je njihova armada v popolnem razsulu, nima nobene odporne sile več in neprestano beži na celi črti pred prodirajočimi boljševiki. Ruske čete so že prekoracle gališko mejo in ogrožajo Lvov. Poljaki prosačijo za pomoč pri ententi, naj zastavi ona svojo pomoč; da ustavi boljševiško povodenje preko Poljske. Tudi Rumunija je proglašila splošno mobilizacijo, ker so se obrnile boljševiške čete, ki so zasedle Ukrajino, proti novi rumunski meji z namenom, da zasedejo Besarabijo.

Kmetska zveza.

Naznanila.

Šeodi Kmetske zvezze. V nedeljo, 11. julija, bo v Guštanju na Koroškem po sv. opravilu shod Kmetske zvezze. Govori urednik M. Krajnc.

Zborovanje Jugoslovanske kmetske zvezze za vse slovenske pokrajine bo ob priliki orlovskega tabora dne 2. avgusta ob 10. uri dopoldne v Mariboru v dvorani kazine. Vsaka krajevna organizacija je

obvezna, da pošlje na vsakih 50 članov vsaj enega zastopnika. Na zborovanju bo govoril minister dr. A. Korošec.

Poročila.

Sv. Lenart nad Laškim je ena naših najbolj zavednih župnij. Ta župnija je bila prva, ki je podpisala majniško deklaracijo. Odkar imamo Jugoslavijo, so priredili tam že tri shode. Zadnjo nedeljo 4. julija smo imeli četrty, krasno obiskan shod. Priredila ga je Kmetska zveza. Govornik M. Krajnc je opisal delovanje Kmetske zveze zlasti na gospodarskem polju. Somišljenski Deželak od Sv. Miklavža je predlagal naslednje resolute, ki so bile soglasno sprejete: 1. Zahtevamo, da se najvišje cene ne določajo enostransko samo živini in poljskim pridelkom, ampak ravnotako vsem potreščinam, ki jih mora naše kmetsko ljudstvo kupiti. 2. Cene kožam naj se značijo cenam živine, da se tako znižajo neznosne cene usnja. 3. Dohodniški davek naj se začne še le pri dohodku 12.000 K. 4. Obsojamo najostreje veri in Cervi sovražni šolski načrt liberalnega "Prosvetnega odbora." 5. Zahtevamo, da imajo krajni šolski odbori pravico določevati, ali naj bo v šolah njihovega okoliša poldnevni ali celodnevni pouk. 6. Zahtevamo široko samoupravo in žensko volilno pravico tudi za konstituanto. 7. Odločno odklanjamо takimonovan "kancelparagraf", ki nam ga hočejo vsliti liberalne stranke ter zahtevamo za svoje duhovnike tisto svobojo govora, kakor jim jo daje Cerkev, ki ima edina pravico duhovnikom v hiši božji ukazovati.

Za Kmetsko zvezo so poslali pristaši občine Kapela po zaupniku Francu Eilecu 102 K.

Mladinska organizacija.

Prireditve v Jarenini. Dne 4. julija se je v staroslovenski Jarenini zbral cvet slovenskega ljudstva Slovenskih goric. Dopoldne se je vršil deklinski shod za obmejne kraje. Cerkveni govor je imel naš narodni buditelj ē. g. Evald Vračko. Na dakiškem taboru, kateremu je predsedovala Anica Krenova, sta nastopila kot glavna govornika: Cilka Krekova iz Ljubljane (sestra ravnega dr. Kreka) in profesor dr. Capuder iz Maribora. Govorile so še številne zastopnice deklinskih zvez iz vseh obmejnih župnij — Isti dan popoldne se je na občinskem travniku vršila velika orlovska prireditve. Taborišče, na katerem se je zbralo 2000—3000 ljudi, je bilo lepo okrašeno. Sodelovali so ti-le odseki: Orel in Orlice iz Maribora, Sv. Križa nad Mariborom, St. Ilja, Orel iz Smartina pri Vurbergu in iz Jarenine. Ljudstvo je z zanimanjem zasledovalo telovadbo Orlov in Orlic, prav posebno pa obeh vrst paraščaja. Vse oči so bile obrnjene na malega štiriletnega Orliča, Kosovega Karleka, ki se je prav moško sukal. Nastop vseh vrst je napravil na občinstvo globok utis. Orli in Orlice so se splošno priljubili. Na taborišču sta govorila uredniki br. Žebot in prof. br. dr. Capuder. Da je slavnost lepo uspela, je mnogo pripomogel dobro izvežban jareninski pevski zbor, godba iz St. Petra in staroznana gostoljubnost vrlih Jareninčakov in Jareninčank. Slavnosti so se udeležili naši obmejni župani, poverjenik dr. Verstovšek, vladni komisar dr. Leskovar in mnogo Mariborjanov.

Slavnost v St. Ilju. Dne 8. sept. bomo obmejni Slovenci obhajali 10letnico otvoritve Slov. doma in obenem veliko proslavo osvoboditve obmejnih krajev izpod tujcevega robstva. Slavnost bo združena s telovadbo Orlov in Orlic. Naša društva v severnem delu Slovenije prosimo, da nas obiščemo in za 8. september ne vprizorijo kake večje prireditve. — Slavnostni odbor.

Deklinski in ženski tabor pri Sv. Ignaciju na Pohorju. Dekleta in žene Dravske doline in Pohorja od Maribora do Dravograda! Pridite! Spored smo naznani že v zadnjem "Gospodarju": Procesija z Najsvetješim, pridiga, sv. maša, zborovanje zunaj cerkve, litanijske. Dozdaj se je priglasilo že 13. govornic iz 11 župnij. Tudi žene nastopijo. Zelezniška zveza tja in nazaj je nad vse ugodna. Vsaka bo lahko že isti dan doma. Upamo, da bo naš deklinski in ženski tabor pri Sv. Ignaciju uspel nad vse sijajno! Pridite!

Teharje pri Celju. Orlovske tabor pri nas je prav lepo uspel. Ob 8. uri zjutraj je pričakoval domači odsek bratske društva pri krasnem in umetniško napravljenim slavolokom. Kmalu je prišel sprevod iz Celja, krasna vrsta mladih in krepkih moči na čelu konjenica, nato dobro izvežbana žežežničarska godba iz Ljubljane, za godbo zastave, člani okoli 120 v krojih, naraščaj čez 50 v krojih, Orlice, gojenke, dekleta v narodnih nošah in končno dva okinčana vozova. Pozdrav je bil kratki, bratsko iskren. Sprevod se je vil nato proti novi farni cerkvi, kjer je bilo nešteoto domačinov in gostov, raz liš pa so plapolale slovenske trobojnice. V cerkvi je blagoslovil mil. g. epat iz Celja novo zastavo teharskega Orla, delo, ki je v čast g. arhitektu Vurniku, č. šolskim sestram Mariboru in ponos teharskega Orla. Cerkveni govor je imel č. g. župnik Gomilšek, njegov govor je segal mladini v srce. Po sv. maši se je sprevod podal na telovadnišče. Teharski Orli so prikarakali s starodavno zastavo Mlinarjevega Janeza, z znamenjem teharske svobode in plementnosti. Tabor je otvoril brat Tratnik, pozdravil navzoče, predvsem pa staročestiti znak Teharčanov, zastavo Mlinarjevega Janeza, ter podal besedo slavnostnemu govorniku dr. Puntarju iz Ljubljane. Kakor pada zlato pšenično zrno v sveže razorano njivo, tako so padale besede v mlađa srca, da obrodijo sad krščanskega življenja in dela. Po-

peldne ob treh se je vršila javna telovadba, kjer je pokazalo celjsko orlovsko okrožje svoje delo in moč. Do viška pa je prikipele navdušenje pri orodni telovadbi, pri kateri se je prav posebno odlikoval brat Kermavner. Naprej teharski Orel.

Dva nova telovadna odseka. V St. Ilju v Slov. gor. so ustanovili Orla in Orlice. Orlem načeljuje trgovčev sin br. Drago Swaty, Orlicam pa s. Dračica Hanc.

Tedenske novice.

Rojstni dan kralja Petra. Prihodnji pondeljek dne 12. julija obhaja Njegovo Veličanstvo naš kralj Peter svoj rojstni dan, ki je zajedno državni praznik. Po vseh cerkvah naše širne kraljevine se bodo ta dan vršile slovesne službe božje.

Regent odlikoval slovenske Orle, Regent Aleksander je ob prilikah svojega poseta v Sloveniji odlikoval tri člane OZ, in sicer: br. Josipa Pirca, predsednika OZ, z redom sv. Save IV. razreda, dr. Pavla Kržan, načelnika OZ, in br. Hvale Jožefu, člena Zveznega vaditeljskega zbora z redom sv. Save V. razreda.

Župnik Andrej Podhostnik. Dne 3. t. m. je v visoki starosti 75 let umrl mnogoznačni g. Andrej Podhostnik, župnik v Rečici v Savinjski dolini. Rojen je bil leta 1845 pri Sv. Barbari v Halozah in v mašnika posvečen leta 1876. Kot kaplan je služboval pri Sv. Ruperti nad Laškim, na Pribovi, na Tinjah, pri Sv. Juriju ob južni žel. in v Mozirju do 1. 1891, ko je bil imenovan za župnika v Dramljah, kjer je služboval do leta 1906, ko je postal župnik v prijazni Kečici. Njegov pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 5. julija. Gorečemu dušnemu pastirju svetila večna luč!

Odvetnik dr. A. Juvan je otvoril svojo pisarno v Mariboru na Aleksandrovi cesti, telefon št. 333. Kdor rabi pravne pomoči, naj se obrne do tega zavornika.

Narodno romanje v Dolino pri Grabštanju. Nenelj dne 4. julija se je vršilo v Dolini pri Grabštanju v bližini Celovca. Udeležba je bila velikanska, navzočih je bilo gotovo do 4000 oseb, veliko žensk v lepih narodnih nošah, med drugimi tudi v ziljanskih, zlasti so pa vsled svoje izvanrednosti padale v oči rožanske narodne noše. Sv. opravilo je daroval na prostem pred cerkvijo mil. gospod proštinjski Gregor Einspieler. Po opravilu se je vršil shod pred cerkvijo, katerega je z lepim nagovorom otvoril domači župnik pokrški g. Weiß. Za njim so govorili dr. Cemer iz Borovlj, g. župnik Arnuš in Kotmarevsi, dr. Lenard iz Maribora in neko dekle v narodni noši. Zlasti se je g. Arnuš izkazal kot neprekosljivega ljudskega govornika, ki je s svojim sarkastično šaljivim govorom dosegel izvanreden uspeh, slednji se možice razšle polne navdušenja.

Tabor v St. Janžu v Rožu. Iste dan se je vršil v stari narodni trdnjavi St. Janž v Rožu velik ljudski tabor. Po sveti maši na prostem pošlu je bilo zborovanje. Glavni govornik je bil dr. Rožman, ki je govoril o Orlih in Fr. Sušnik je pojasnil jugoslovansko strokovno zvezo. Po zborovanju je bil nastop Orlov in Orlic.

Propagandna pisarna. Papirji iz nemške propagandne pisarne za velikovški okraj, ki je bila menita nastanjena v Sent Vidu ob Glini so na doslej neponošnjen način prišli v roke Slovencem in "Mir" je pričel priobčevati listine, ki razkrivajo nemško organizacijo in tajno propagando med Slovenci v pasu A. Za Nemce je to silno hud udarec.

Slovenskim dekletom v mariborskom okraju. Prosimo Vas, da že sedaj začnete pesti vence za orlovske tabor v Mariboru. Venci iz zimzelena, "žinjerla" in drugega zelenja se v hladnih kleteh držijo po 14 dni do 3 tedne. Marijine družbe in Deklinske zveze prav posebno prosimo, da začnejo po vseh župnijah z veliko vnemo pripravljati vence. Mladenci in može pa prosimo, da vence nekaj dni pred 29. julijem pripeljejo v Maribor. Pojasnila daje Pisarna za I. slov. orlovske tabor v Mariboru, Koroška cesta št. 1, I. nadstropje.

Po mariborskem okraju pobira podpise pri župnih nek velik mož in pravi, da se gre proti carini. Poleg tega agitira za preperelo Samostojno ter zabavlja na vse pretege čez dr. Korošca in našo stranko. Tako nam poroča župan iz mariborske okolice. Po svojih ljudeh smo izvedeli, da ta agent ni nihče drugi nego brezposeln si farar Schnuderl. Ce bi takuj res šlo za carino, ne bi nič rekli, a gre se samo za politično agitacijo. Našim ljudem povemo, da je naša stranka na merodajnih mestih glede carine i-tak vse storila. Samostojna bo razglasila: toliko m toliko županov je na strani Samostojne. Ne nasedito takim agentom.

Poroča. Poročil se je v Ljutomeru g. J. Stuhel, tržan z vrlo Marijino družbenico Tinko Bredanova na Kamenščaku. Gostje so se pri bogato obloženi mizi spomnili tudi Dijaške kuhične v Mariboru ter nabrali znesek 62 K. Bog plačaj vsem! Novoporocenca obilo sreče! — V Breznu ob Dravi se pa je 19. junija poročil posestnik Fr. Jenčič z gdč. Mariejo Sonns, hčerko prejšnjega posestnika iste hiše. Bilo srečno!

Umrla je 5. julija t. l. v javni bolnici gospa Ana Gorup, soproga paznika v moški kaznilnici. N. p. v miru. Zavedni primorski rodbini pa naše sožalje.

Ludovik Kresnik, znani voditelj štajerčijancev, je umrl v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici dne 2. julija. Pokojnik je bil mnogokrat kandidat nemškutarške

stranke za državni in deželni zbor proti slovenskim kandidatom, pa je vsakokrat propadel. Ko so ustavili Samostojno kmetijsko stranko, je bil njen govorč pristaš in agitator.

Doslednost socijalnih demokratov. V Jugosloviji in v Avstriji se socijalni demokratje strogod držijo osemurnega delovnika in bi lopnili po vsakem, ki bi si drznil staviti kak predog, da bi se v raznih obrazih kot v rudnikih, tovarnah itd. uvedel namesito osemurnega n. pr. deseturni delovni čas. Zahtevajo še celo, da bi se uvedel osemurni delovnik še celo za dekle, hlapce in težake v poljedelstvu. Ne tako v drugih državah. V Rusiji so n. pr. uvedli boljševiki, ki so vendar polnokrvni rdečkarji najčistejše pasme, 12-urni delovni čas, v Nemčiji so socijalni demokratje iz lastnega nagiba predlagali in tudi uvedli v nekaterih obrah 10, v nekaterih še celo 12-urni delovni čas. V dunajskem občinskem zastopu je predlagal finančni referent socijalni demokrat Breiter sledče: „Mestna občina ne more prevzeti nobenih višjih bremen, na sprotno, znižati bo morala število uslužencev na ta način, da bo odpuštila iz službe vse mlajše občinske uslužence. Morala bo tudi uvesti 10 ali 12 urni delovni čas.“ Taka je doslednost socijalne demokracije!

Nesramnost brez primere. Prijatelji lista nam pripoveduje: V petek, dne 2. julija sem se vozil iz Ptuja v Maribor. V Cirkovcah vstopi kmet, ki ves ostrožen pripoveduje o strašni toči, ki je zadela dne 27. julija Dravsko polje. Mož se je zjokal pri pripovedovanju, da ima za svoje osmere male otroke in za starega očeta-previžkarja živil samo še za 14 dni. „Denar, ki mi ga je žena za čas vojske dala na stran, je že ves porabljen za davke, popravo in nakup gospodarskih potrebsčin, za obleko in obuvalo družine. Kaj si bom siromak sedaj počel?“ Vsem se je smil. Le nek rdečkar z rjava brado ni imel nujnejšega posla, nego da je zalučal trpinu-kmetu psovko v obraz: „Prav se vam zgodi. Vse bi vam moralo potolči.“ Preodkrit sovražnik kmetskega stanu je sicer dobil takoj zasluzeno plačilo in je moral zginiti iz dotičnega voza, a značilno je kako „ljudi“ naše kmetsko ljudstvo socijalni demokratje in komunisti. Soditi po zunanjosti, je bil mož, ki je tako nesramno žalil cel kmetski stan, eden izmed rdečih voditeljev. In ti ljudje se še vsmelijo prihajati na deželo farbat naše ljudstvo ...

Toča ni pobila samo mariborske okolice in Dravskega polja, ampak tudi pretežno večino vino-gradov v Sromljah pri Brežicah.

Toča v Kotljah na Koroškem. Dne 25. junija t. l. je bila v Kotljah strašna nevihta s točo. Toča se je vsipala debala kot orehi in kurja jajca ter je v nekaj trenutkih vse pobila in uničila. Ker se tukaj zetev še ni pričela in je bilo še vse žito na polju, je nas zadela ta velika nesreča tem bolj občutno. Skoda je ogromna. Dali so jo ceniti po veččakih in znaša z ozirom na sedanje cene 3,700.000 K. Ubogo ljudstvo, kako naj si pomaga? Ni živeža, ne sredstev, da bi se ga dobitilo.

Flosarska nedelja v Breznu ob Dravi bo letos 11. julija z dvojno službo božjo ob 6. in 10. uri s procesijo. Darovanje bo za nov cerkveni tuk. — Nedeljo dne 18. julija bo Dekliški in ženski shod za Brezno, Ribnico, Remšnik in okolico pri Sv. Ignaciju na Rottenbergu, Šara St. Lovrencu.

Vprašanje šmarskemu „samostojnemu“ advokatu dr. Zabukovšku. V kakšne kulturne namene ste blagovolili naklonili znesek 400 K, ki ste ga dne 5. junija prejeli od več naših pristašev in o katerem ste izjavili, da ga nočete ohraniti zase? Ali ste ga že odpisali in kam? „Za staro pravdo“?! — Radovedne.

Važno za potnike. Po naši državi ne rabijo potniki nobenih posebnih potovalnih listin, zadostuje, da se vsakdo izkaže s kako osobno legitimacijo.

Drva za družine padlih oficirjev, voj. uradnikov in podoficirjev. Gospod minister vojne in mornarice je odobril, da se do nadaljnje odredbe lahko izdajajo drva iz vojaških skladisč družinam oficirjev, voj. uradnikov in podoficirjev, ki so umrli oziroma padli v teku zadnjih vojn, i. s. se bodo izdajala drva v onih množinah, kakor oficirjem (po zakonu o ustrojstvu vojske). V poštov prihajajoče osebe naj se zglasijo do najkasneje 15. julija 1920 pri komandi mesta Maribor.

Drž. posredovalnica za delo, podružnica Maribor, sporoča, da se je v času od 1. januarja 1920 do 30. junija 1920 poslužilo zavoda 6278 strank in sicer 2551 delodajalcev in 3727 delojemalcev. V teh 6 mesecih je bilo posredovanih 1568 služb. — Državna posredovalnica posluje za vsakogar povsem brezplačno dnevno od 9. do 12. in od 14. do 16. ure. Na razpolago so vedno delavne moči najrazličnejših potencialov. Dopisi naj se pravilno frankirajo in za odgovor prilagajo znamke.

Osnovni pojmi opisne geometrije. Sestavil F. Jeran, profesor na državnih realkih v Ljubljani. Cena z doklado vred 45.60 K. Začila Jugoslovenska knjigarna. To je prva slovenska knjiga opisne geometrije. Realcem, posebno iz 4. in 5. razreda, realnim gimnazijcem, obrtnim šolam in tehnikom bo vrlo dobrodošla.

Gospodarstvo.

Občni zbori kmetijskih podružnic. Kmetijske podružnice naj sklicejo občne zbere z dnevnim redom: Volitev delegatov. Občni zbor se pravilno razglaši, če je 14 dni prej objavljen v „Kmetovaleu.“

Gospodinjski tečaj po deželi. Poverjeništvu za kmetijstvo priredi tudi v letu 1920—1921 več gospodinjskih tečajev po deželi, ki imajo pričeti jeseni in trajati po 10 tednov. Prvi tečaj se vrši od 18. oktobra do 24. decembra t. l. in drugi tečaj od 3. januarja do 15. marca 1921. Za te tečaje lahko prosijo županstva, župni uradi, kmetijske podružnice in druga društva. V gospodinjski tečaj se sprejema po 16 do 24 večjemu 20 udeležen. Stroški za prehrano (kosi) nosijo dekleta, stroški za učiteljice in učne pripomočke prevzame poverjeništvu za kmetijstvo, potrebne prostore s pritiklinami za tečaj in za dve učiteljici, kakor tudi potrebna drva pa mora poskrbeti dotično županstvo, župni urad, društvo itd. Imenovani intendent, ki želijo prirediti letošnjo jesen ali po zimi gospodinjski tečaj, naj se obrnejo na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani zadnj čas do 20. t. m.

Konjerejski sosvet. Pri poverjeništvu za kmetijstvo je bil ustanovljen konjerejski sosvet, ki ima analogo, dajati poverjeništvu nasvete, kako se naj pospešuje konjereja in kako se naj preskrbujejo sredstva za ta namen, kako se naj ustanavljajo, in vzdržujejo konjerejski zavodi, kako naj se nabavljajo plemenki konji, kako se naj določajo državne podpore za konjerece, določevanje in razdeljevanje vsakoletnih premij in končno, kako se naj uredi promet, oziroma kupčevanje s konji, kot: konjski sejmi, izvoz in uvoz konj itd. Konjerejski sosvet bo oddaja mnenja o načrtih za zakone, ki se tičejo konjereje.

Cebelarjem! V nedeljo dne 11. julija t. l. ob 3. uri popoldne bo čebelarsko predavanje pri Kumru v Slatinah, občina Smartno ob Paki. Predavatelj gg. Pečar in Pekl. Cebelarji Savinjske doline pridejo v obilnem številu!

Davek na vojne dobičke. „Gospodar“ je že pisal svoj čas o potrebi uvedbe davka na vojne dobičke. Vojnodiobični davek so upeljali, vendar v takoj ne rodni obliki, da bi bil izzval, ako bi ga bila izvajala davčna oblast, upor srednje stoječega ljudstva na deželi. Potom tega davka bi bili že itak preobdačeni kmetje še bolj priviti z davčnim vijakom, ker ta vojno dobična postava je priševala tudi srednjega kmeta med vojne dobičkarje. Hvala Bogu, slednji je iznančna oblast vendarle uvidela kozla, katerega je ustreila z novim davkom na vojne dobičke, ministrstvo finančne je odredilo brzjavnim potom, da se naj ustavi takoj vsako poslovanje zakona o davku na vojne dobičke.

Finančni minister Stojanovič je obljubil, da bo predlagal, da se zviša takozvani eksistenčni minimum glede dohodninskega davka za 100%, torej na 2200 K, med tem ko se je začenjala odmera dohodninskega davka dosedaj pri 1600 K.

Letošnja svetovna žitna letina. Letošnja svetovna žitna letina ne bo zadostovala potrebi. Le malo je držav na svetu, katere bodo pridelale za svoje prebivalstvo dovolj žita. Francija, Romunija, Ukrajina in Madžarska se bodo mogle same prehraniti, koliko žita jim bo preostalo za izvoz, se še ne ve. Amerika letos ne bo mogla z žitom oskrbovati Nemčije, Avstrije in Italije. Argentinija, Kanada in Indija bodo morale z žitom zalagati Anglijo. Rusija, katera bi mogla vso Evropo zalagati z žitom, vsled prometnih ovir ne bo prišla v poštov. Iz naših držav se bodo mogle izvajati sledeče množine žita: pšenice 1 milijon meterskih stotov, ječmena 1% milijona, ovsa 800.000 meterskih stotov in koruze 7 milijonov meterskih stotov. Žitne cene na svetovnem trgu ne bodo padle, nasprotno, bodo naraste. Ako računamo pšenico po 600 K, ječmen po 500 K, oves po 350 K in koruso po 400 K, meterski stot, znaša vrednost preostanka našega žita 4 milijarde kron, aka pa vzamemo v poštov svetovne cene, dobimo 6 milijard kron. Izkupiček za izvajano žitino bo letos znašal 3½ milijarde kron, torej bomo izvajali za 9 milijard kron. Te ogromne številke niso morda kako domišljia, mar več temeljijo na poprečnih podatkih zadnjih 10 let pred vojno. Ako bo naša izvozna politika pametna in ako ne bodo imeli židje svojih rok vmes, bo naš izvoz zelo dvignil vrednost našega denarja, ugled naše države in blagostanje državljanov.

Carina za fižol je znižana od 100 dinarjev na 20 dinarjev za 100 kg.

Cena sladkorju je padla od 80 K 1 kg na 60 K 1 kg. V Zagrebu se dobi sladkor že po 48 K kilogram.

Gospodarska zadružna za Maribor in okolico naznana svojim članom, da ima v zalogi večjo množino podplatov in gornjega usnja. To usnje se bo delilo od pondeljka naprej in sicer v Vetrinjski ulici štev. 9.

Draginja in cene v Avstriji. Tudi v Avstriji se opaža stalno padanje cen. Pšenica stane 1500 K met. stot, rž 1000 K, ječmen 900 K, svinjsko meso 150 do 160 K kilogram, govedina 100—130 K, salame po 100 K, perutnina 150—260 K, cene za jajca so padle od 7—8 K na 4—5 K za komad; krompir, ki je stal še pred nedavno 8.60 K, stane sedaj 5—6 K kilogram, grah 35 K, leča 40 K in sladkor 140—160 K 1 kilogram.

Seno in krmljenje konj. Mnogo je še kmetovalcev, ki menijo, da je za konje vse seno, tudi takoimenovano kislo seno, katero je zrastlo na močvirnih ali sploh na vlažnih travnikih. To pa ni res. Konjem je treba pokladati v primernih množinah tečno seno, torej takšno seno, ki je bilo pokošeno, ko je bila trava v najlepšem cvetaju, nepokvarjeno in pa že povrte ali izpoteno seno. Vsako seno se namreč, ko ga pospravimo na kup ali v sklad pod streho, izpoti ali zavre (to večje traja kake štiri tedne) in preden se ni izpotilo, naj se konjem ne poklada. Sveže, nepovrte seno je namreč težje prebavljivo in prizadeva

razne nadležnosti in tudi bolezni. Preveč sena — in naj je tudi prav dobro — ni treba dajati konjem, ker sicer jih napenja; tudi se po senu radi pote. Srednjetežkim konjem zadostuje 5—7 kg na dan in ne več nego 1% do 2 kg rezance. Ko so konji zjutraj in oponde povzili krmo, privošči naj se jim nekoliko počitka, da lahko krmo prebavijo. Kadar se bliža čas težkega dela, treba, da jih več dni krmimo z izdatno krmo. Sploh morajo že od svoje mladosti ves čas dobro krmitti konja, če hočemo, da bo krepak in vstrajen pri delu.

Popis živine in vozov. Vlada je odredila, da se naj popiše po celi naši državi število živine, vozov in opreme. Ta popis bodo izvršila županstva pod nadzorstvom okrajnih glavarstev. Meseca septembra pa se bo lotila štetja živine in vozov še vojaška oblast, da dobi opogled, koliko ima naša država živine in vozov za slučaj vojne.

Slama za orlovskega tabora. Pisarna I. slovanskega orlovskega tabora potrebuje 600 meterskih stotov slame in sicer od otepov. Kdor je ima na razpolago, naj vsaj do 15. julija naznani množino in ceno. Naslov: Pisarna I. slovanskega orlovskega tabora v Mariboru.

Dopisi.

Remšnik. Pri nas se je vršila Birma. Knežkoško je prišlo že zvečer prej iz Brezna. Za sprejem smo pripravili po skromnih močeh sedem slavolokov. Številno streljanje, mlaji in razni okraski so kazali ljudsko veselje nad visokim obiskom. Cerkev je bila ozaljana z novim nastavkom na glavnem altarju, lepo delo domačega umetnika g. Sojča; orgle so bile popravljene z novim prospektom, venci in rožice so pričale o gorečnosti ljudstva za hišo Gospodovo. Natančno se je zbral obilo ljudstva v cerkvi, kjer je goreče molilo ter skrbno poslušalo pridigo g. nadpastirja. Birmanih je bilo 124.

Celje. Tukajšnji trgovci se kar ne morejo privaditi, da bi začeli z nižjimi cenami, ampak ravno nasprotno. Če se pa kdo predzrne vprašati, kaj je znižanje cen, o čemur se toliko piše po časopisih, ga pa čisto po domače nahrulijo. Zadnji čas opazimo, da so trgovci na deželi, kateri med časom vojne niso imeli toliko priložnosti, si kovati milijone, začeli že polagoma popuščati pri cenah, v mestu še tega ni poznati. Čudimo se le, da kmetje iz dežele še vedno nosijo svoj žuljevo prislužen denar mestnim krovosom, prezirajo pa domače trgovce, kjer bi mnogokrat kupili cene. Imamo v Celju trgovca, kateri je pred nedavnim prodajal suknjo z dobičkom 150—200 K pri enem metru in zopet drugega, ki je „zaslužil“ pri 1 zabolju vžigalic ololi 2000 K (beri: dva tisoč krom)!

Gornja Savinjska dolina. Danes je stremljenje vsake pokrajine, ne dajati surovin iz rok, ampak jih izdelovati in izdelki prodajati. To mora biti načelo vsakega zdravega, narodno naprednega okraja. Ravno Gornja Savinjska dolina še sploh v tem oziru. Koliko lesa se nahaja v tej dolini? Koliko se ga izvozi rezanega, kakor tudi okroglega? Ali bi ne bilo boljše, pošiljati izdelke iz tega lesa, kakor: pohištvo, stavbena dela, po katerih je sedaj toliko popraševanje? Če mora obrnik na Hrvatskem ali v Srbsiji shajati, ki tako draga plača naš les, zakaj bi naš obrnik hodil v tujino si iskat kruha, ko ga ima na domači grudi dovolj, samo treba se malo organizirati, in ne samo spati spanje pravičnega. V ta namen se je ustanovila „Lesno obrtna zadružna“ v Mozirju, ki hoče izdelovati pohištvo in druge reči in ga razposlati. Obžalovanja vredno je od strani obrtnikov, da se tako malo zanimajo za svoj napredok. Zato kličemo: mizarji, tesarji, kolarji in drugi, združimo se v zadružni, potem smemo pričakovati boljše bodočnosti, kakor je bila sedanost.

Ljubno. Našega poslovodja kmetijskega društva napadajo po „Ljudskem glasu“, da deluje proti rdečemu konzumu. Mi člani vidimo njegovo dobro in vestno delovanje, kar je bilo razvidno iz poročila na občinem zboru. Napada ga pa odbornik rdečega konzuma Lork, ker ni moral poslovodja protipostavno razposojevati denarja Kmetijskega društva. Ustanovitelji rdečega konzuma naj bodo prepričani, da s takimi odborniki, kakor je Lork, bo zelo borova, a boljših pa tako ne dobite. Naše koristno društvo se ne boji bodočega konzuma, ker uživa Kmetijsko društvo zaupanje kmetov in delavcev, odborniki socijaldemokratičnega konzuma pa kvečjemu zaupanje Potpetschana, Fileža in — mogoče Enžka.

I. slovanski orlovskega tabora v Mariboru.

Kuharji, ki so bili v vojski zaposleni v vojaških kuhinjah, dobijo dober zasluzek ob prilikah orlovskega tabora v skupnih kuhinjah. Oglasijo se naj takoj pri župnih uradih, kateri naj prijave s svojimi priporočili pošljejo Pisarni za I. slov. orlovskega tabora v Mariboru.

Zupne uradke opozarjam na notico „Kuharji“. Slovenske peke v Mariboru in okolici opozarjam, da naj Pisarni za I. slov. orlovskega tabora v Mariboru, Koroška cesta št. 1, naznanijo, če želite v dnevnih tabora prodajati v šotorih pri telovadu še svoje pecivo.

Pristaši! Širite naše liste!

Mala naznanila.**Razna:****Jurij Juteršnik**

alkar in pleskar, Maribor, Branisova ulica 8, se priporoča za izvajanje vseh v to stroko spadajočih del.

584

PRVA SLOV. BRIVNICA

Aleksandrova (Tegethofova) ul. 22
(preje g. Gredlič)

se slavnemu občinstvu
priporoča. Za točno in
čisto postrežbo jamči

FRAN NOVAK, BRIVEC.

Mlin na dva tečaja in stope
s stanovanjem in nekaj
zemlje se da v najem. Vpraša se
pri Florjanu Šodin, Stranice pri
Konjicah.

584

Sejmi v Ormožu.

Od danes naprej se vršijo sledenje
sejmi:

I. Letni blagovni in živinski
sezni:

1. Na svetki pondeljek. 2. Pon-
deljek po sv. Jakoba; ta sejem se
vrši letos v pondeljek, 2. avgusta.
3. Martinev sejem, dne 11. nov.

II. Mesečni živinski sejmi:

Vsek prvi pondeljek v mesecu,
razen v aprili, avgustu in nov.

III. Živinski sejmi:

Vsaki torek v tednu.

Promet z živino je popolnoma
prost.

589

OBČNI ZBOR

Podružnice kmetijske družbe na
Slovenijo v PTUJU

je v nedeljo, dne 18. julija 1920
ob 9. uri predpoldne v dvorani pri
g. Zapovedniki. Ker bo na tem
občinem zboru volitev zastopnikov
za jesenski družbeni občni zbor,
oddalje določitev predlogov za ta
občni zbor in predavanje g. sadj.
učitelja Privila o sadjarstvu. Va-
bimo vse člane k obilni udeležbi.

575

Odbor.

Kupi sei**Lastniki gozdov
pozor!**

Kdo želi svoje gozdove, ki so za
posekati, predati poštenemu les-
nemu trgovcu, naj naslovu z na-
vdu velikosti gozda, to sadevne
ponudbe na upravo lista.

599

**Kesti, ščetine,
staro železo, cunje**
kujuje vsake množino po najvišjih
cenah.

KAREL SIMA, POLJČANE.

Proda se:**Proda se posestvo**

nive, travsiki, veliki sadenosnik,
vinograd, hosta, velika poslopja,
seno, stava, slama, preša. Povpra-
šati pri Gašpar Popovič, Brezje
št. 17, pešta Loče pri Poljčanah.

585

VINOGRAD

z sečnim gozdom, eno uro od
Ptuja je na prodaj. Vpraša se pri
Lorger, Pod mostom 7, Maribor.

407

**Večje posestvo na
prodaj**

Proda se lepo večje posestvo v
Špitaliču pri Konjicah, Štajerske,
obstojičje iz polja, travnikov, gozda
in gospodarskih poslopji. Natančno
poizvedbe pri g. Juriju Prah, Sv.
Duh-Loče pri Poljčanah.

541

Palma in juka

na prodaj. Gregorčičeva ulica 29,
I. nadstr. od 12.—13. ure.

589

Na prodaj

mlinski kamni za žrnje, dalje
lepi bruski in kemijski kamni, cena
po dogovoru. Jožef Plasina, Ro-
gatce.

580

Vzdajatelj in založnik

**Na debelo! Na drobno!
OBLEKO.**

Priproste in najfinješje. Točno in
solidno delo, Dobre blage. Ceneje
kakor kjerkoli, samo pri:
ALOJZIJ ARBEITER, Maribor,
Bravška ulica št. 15, (pri starem
mostu).

401

Zrebica pol-poni, 3 leta,
kostenjene barve, krekta in brez vsake hibe, se proda.
Naslov v upravi lista.

559

Posestvo se proda v bli-
žini Pragarskega, broječe 7 oralov vinograda, nujiv
sadonosnika in hoste. Kje, pove
Franc Požgar, Popove Sele pri
Ptaju.

577

Ajda za seme se proda
pri Fran-
cu Grobelšek, Maribor, Aleksan-
drova cesta 77.

592

Breje krave zelo lepe
in mlade ter dojne krave, 4 leta star kro-
tek pon, 1 in pol leta star žre-
be se takoj proda vse opustitve
živimorce. Vpraša se: Maribor,
Glavni trg št. 4 v trgovini.

581

VOZ v dobrem stanu za enega
konja se predá v Dogošah
št. 45. Maribor.

587

Zlato uro. srebrno uro, zapestno uro,
uro nihalnico, prstane, uhane, za-
pestnico, pristava biserina ovratna
verižica, srebrne žlice, perspektiv,
gor. triček, gramofon, lepe podo-
pdrijske preproge, srbske pre-
proge, pogrinjalo za divan, lepo
salonsko obliko, salonski jaket,
modni telovink, cibinder-klobuki,
razno moško, žensko in otroško
obleko, bluze, klobuke, čevlje,
plavke, kostume, razno perilo, za-
store, svetilke, svečnike, likalnike,
čaše, steklenice, vase, spalno bo-
ko iz hrastovega lesa, spalni di-
van, koc, otroško postelj, veliko
omaro, stol, salonsko mizo, kop-
banjo iz plečevine, sing. šivalni
stroj, konzerv. leksikon, sekirice
za glasivo, romane, klasicke, bla-
zinice za zrak, lavoar iz kačjaka
in ratne druge stvari proda
Schmidli, Koroska cesta 18/I. Ma-
ribor.

580

Spremeni mlinar prezame mlin na tretjino ali pa
v najem. Naslov v upravnosti.

576

**Eno dobro močno
kolo** K 1500—, 24 oken s
sipami K 1200—, 7 šla-
luzij in 7 vrat K 1200—, 4 klet-
nih podbojev (Keller Fensterstöcke)
iz cementa K 400— se proda v
Orožnovi ulici št. 1, dvorišče. Ma-
ribor.

579

Gostilna dobro idoča se
proda. Naslov v
upravnosti.

572

Prodaja sedov

od 1500 do 1800 litrov za vinsko
porabo zdravi in sposobni. Franjo
Rudi, Maribor, Vila Alvis.

573

Dve postelji z vložkom
ste na
prodaj. Tvorščka cesta št. 26,
II. nadst. vrata 7. Od 10.—13. ure.
Maribor.

570

Nove polovnjake proda Janez Lešnik, Sv. Martin
pri Vurbergu.

568

Harmoniko proda mež-
nar pri De-
vici Mariji v Brezju pri Mariboru

571

POZOR!

Alojzij Gniušek,

Maribor, Glavni trg 6

prodaja po najvišjih cenah sled-
če kranjske vrvarske izdelke iz
pristne kenegljine. Konope
(Strange) močne in navadne, unde,
pletene in navad., cungelje, kratke
in dolge, vrvi za perilo po 20 in
po 40 m dolge.

587

Službe:

Učenca, zdravega in prid-
nega poštenega sta-
riščev sprejme takoj Michael Dobravec
slikar in pleskar v Celju, Gosposka
ulica 2.

546

Priden viničar 3 de-
lavskimi močmi se sprejme za
majhen vinograd. Vprašati je v
upravnosti.

586

Samec, 5-7 let star, zmožen
slovenčine in nem-
ščine, išče tako lahko službo.
Naslov v upravnosti.

574

**Sprejmem dva
hlapea**

k boljšim konjem. Upoštevajo se
le marljivi, trezni in pošteni de-
lavec. Dobra hrana in plača. V
slučaju sprejema se potni stroški
v Ljubljano povrnejo. Zglasiti se
je v veletrgovini Fran Derenda,
Ljubljana, Emmons cesta 8. 583

Iščem samostojno pridno in
vestno kuharico na
deželo v trgovino, v lepem kraju
Štajerske. Naslov pove upravnosti.

588

DEKLE za vse,

ki zna nekoliko kuhati in perilo
prati, se sprejme od 15. julija t. l.
k tem odražim osebam. Vpra-
šanje na: Dimič, Zagreb, Medulič-
eva ulica 17, I. nadst.

591

Dve osebi pridni in po-
šteni, kot vi-
ničar ali stranki, ki razumeta
prav dobro vinogradniška in kme-
tijska dela, se sprejmeta za Krč-
vino takoj proti dobrati plači. Vpra-
ša se v Mariboru, Glavni trg 4 v
trgovini.

581

Upravnik, oženjen, izur-
jen v vinogradništvu, sadjarstvu in živinoreji,
kakor tudi v kletarstvu, trsnici in
poljedeljstvu želi izstopiti s 1. nov.
iz te službe in vstopiti v službo
kot upravnik. Več se izve v uprav-
ništvu.

580

Spremeni mlinar prezame mlin na tretjino ali pa
v najem. Naslov v upravnosti.

576

AKO imate kak za
prodati?
Hočete kupiti?
Iščete službo?
Inserirajte v naših listih
in uspeh je gotov!

583

Zahvala.

Podpisani se tem potom javno zahvaljujem gosp
dr. Marinu, zdravniku v Mariboru, za podeljeno mi
zdravniško pomoč, ter ga kot vestnega in praktičnega
zdravnika vsakemu najtopleje priporočam.

Robar Tomaž, Maribor.

IZJAVA

Jaz Franc Lubej, posestnik v Gornjih Grušov-
jah, priznavam, da sem Lizo Furman, posestnico v
Žičah dne 22. 6. 1920 na javnem trgu v Konjicah po-
polnoma neutemeljeno žalil, prosim jo odpuščanja in
se zavežem plačati ubožnemu skladu žiske občine de-
narne globo 500 K.

586

Primarij ptujske javne bolnice**DR. ANTON REBULA**

dolgoletni ravnatelj bolnic in
strokovni zdravnik za kirurgijo

ordinira vsak dan od 11.—12. ure
in začasno v poslopju bolnice.

588

Posojilnica v Slatini

ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo,
dne 18. julija 1920, popoldne ob 3. uri v Društ-
venem domu pri Sv. Križu po običajnem dnevнем
redu. Ako je takrat zbor neslepčen, potem pol
ure pozneje.

585

Načelstvo.

Caj
Kakao
Handsje

Čokolado
Paprika
Žafraan
Vanilije
Rožiče
Pige
Paradišnik
Rozine
Blizave
Lime
Pomaranče

Kave
Riž
Olje
Milo
Bembuze
Konjak
Rum
Slivovko
Slive
Krome
Sveče
Testenine
Žleplo
Galice

je izkušeno ubrauljivo sredstvo proti svinjskim